

L'estat de salut, els comportaments relacionats amb la salut i l'ús de serveis sanitaris a Catalunya, 2020

Resum executiu dels principals resultats de l'ESCA del 2020

Direcció General de Planificació en Salut

Febrer de 2021

Generalitat de Catalunya
Departament de Salut

S/Sistema de
Salut de Catalunya

Direcció:

Equip de l'ESCA 2020: Antonia Medina, Anna Schiaffino, Robert Langarita, Anna Mompart, Ana Pérez del Campo i Pilar Saura

Autores:

Anna Schiaffino i Antonia Medina

Suport tècnic i metodològic:

Idescat	Miquel Delgado
Universitat de Barcelona	Manuela Alcañiz i Montserrat Guillén
IPSOS Consulting	Maria Angeles Martínez i Oscar Miquel i equip de treball de camp
Control de qualitat extern	Susana López León

Alguns drets reservats

© 2021, Generalitat de Catalunya. Departament de Salut.

Els continguts d'aquesta obra estan subjectes a una llicència de Reconeixement-No comercial-Sense obres derivades 4.0 Internacional.

La llicència es pot consultar a la pàgina web de Creative Commons.

Edita:

Direcció General de Planificació en Salut

l edició:

Barcelona, febrer de 2021

Assessorament lingüístic:

Servei de Planificació Lingüística del Departament de Salut

URL: salutweb.gencat.cat/esca.

Disseny de plantilla accessible 1.04:
Oficina de Comunicació. Identitat Corporativa

Sumari

1	Presentació.....	4
2	Estat de salut.....	5
3	Comportaments relacionats amb la salut.....	9
4	Utilització i satisfacció amb els serveis sanitaris.....	12
5	Població de 0 a 14 anys (2019-2020).....	14

1 Presentació

Aquest document acompanya l'anàlisi exhaustiva d'una selecció d'indicadors, recollida en el document **Principals indicadors ESCA 2020: estat de salut, comportaments relacionats amb la salut, utilització de serveis sanitaris, regió sanitària, mapes, evolució temporal, gràfics % estandarditzats, metodologia i resums executius**, en format Excel.

En el document Excel s'inclou, en diferents pestanyes, la informació següent:

- A. Resultats dels principals indicadors (total, homes i dones).
- B. Resultats dels indicadors d'estat de salut per grup d'edat, classe social i nivell d'estudis (total, homes i dones).
- C. Resultats dels indicadors sobre comportaments relacionats amb la salut per grup d'edat, classe social i nivell d'estudis (total, homes i dones).
- D. Resultats dels indicadors d'utilització de serveis sanitaris per grup d'edat, classe social i nivell d'estudis (total, homes i dones).
- E. Resultats dels principals indicadors per regió sanitària (total, homes i dones).
- F. Mapes dels principals indicadors, per regió sanitària (percentatge brut i interval de confiança).
- G. Evolució temporal dels principals indicadors (percentatges bruts).
- H. Gràfics d'evolució dels principals indicadors (percentatges estandarditzats).
- I. Metodologia i caracterització de la població i de la mostra.

Podeu consultar el document a:

http://salutweb.gencat.cat/ca/el_departament/estadistiques_sanitaries/enquestes/esca/resultats_enquesta_salut_catalunya/

2 Estat de salut

- Vuit de cada deu **persones de 15 anys i més** fan una **valoració positiva** del seu **estat de salut** (pitjor les dones 77,2% que els homes 83,6%). Aquesta percepció també empitjora en els grups de més edat (sobretot a partir dels 65 anys), en les persones de classes socials menys afavorides (77,4% la classe III i 87,2% la classe I) i en les que tenen nivells d'estudis més baixos (62,1% sense estudis o amb estudis primaris i 86,6% amb estudis universitaris). Tant en general com per a cadascuna d'aquestes variables, les dones perceben la seva salut pitjor que els homes (i s'arriba a una diferència de 13 punts de percentatge entre els homes i les dones que tenen estudis primaris o no en tenen). No s'observen diferències per regió sanitària. Des del 1994 fins al 2012, el percentatge de persones que valoren el seu estat de salut com a positiu ha tingut una tendència a augmentar lleugerament any rere any, del 2012 al 2017 es manté estable, i a partir de l'any 2018 s'observa una tendència a incrementar en els homes i a disminuir en les dones. En el 2020 es torna a estabilitzar en els homes, mentre que en les dones s'observa un increment estadísticament significatiu respecte del 2019.
- El 66,3% de la **població de 15 anys i més** té una **percepció positiva** de la seva **salut bucodental**, sense diferències entre homes i dones. Aquest percentatge és més baix en el grup d'edat de 75 anys i més (40,0%), en la classe menys afavorida (62,1%) i en les persones amb nivell d'estudis primaris o sense estudis (50,6%). No s'observen diferències per regió sanitària. Només es disposa de dos punts d'evolució perquè l'instrument de mesura s'inclou a l'ESCA per primera vegada l'any 2019. No s'han trobat diferències estadísticament significatives entre el 2019 i el 2020.
- El 24,7% de la **població de 15 anys i més** té la **pressió alta**, sense diferències entre homes i dones. La proporció de persones amb pressió alta és més elevada en els grups de més edat (61,0% en el grup de 65 a 74 anys i 57,1% en el grup de més grans de 74 anys), en les persones que pertanyen a les classes menys afavorides (25,9% la classe III i 20,6% la classe I) i en les que disposen d'un nivell d'estudis més baix (43,6% les que tenen estudis primaris o no en tenen i 17,0% les persones amb estudis universitaris). No s'observen diferències per regió sanitària. La prevalença de pressió alta mostra una tendència creixent des del 1994 fins al 2013, moment en què s'estabilitza fins que el 2018 apunta a un lleuger decreixement. En el 2019 augmenta, especialment en els homes, i en el 2020 torna a disminuir però sense haver-hi diferències estadísticament significatives respecte del 2019.
- Prop del 8,0% de la **població de 15 anys i més** pateix **diabetis**, sense diferències entre homes i dones. Aquesta prevalença és més elevada en els grups de més edat (15,8% les persones de 65 a 74 anys i 22,5% en les de més de 74 anys), en les classes socials menys afavorides (9,1% la classe III i 4,3% la classe I) i en les persones amb un nivell d'estudis baix (16,2% les que

tenen estudis primaris o no tenen estudis i 3,0% les que tenen estudis universitaris). No s'observen diferències per regió sanitària. La prevalença de la diabetis presenta una tendència estable des del 2010.

- La meitat de la **població de 18 a 74 anys té excés de pes** (sobrepès o obesitat), 58,8% els homes i 42,4% les dones. El 33,7% té **sobrepès** (42,0% els homes i 25,2% les dones) i el 17,0% **obesitat** (sense diferències entre homes i dones). Tots tres indicadors augmenten amb l'edat, i l'excés de pes i la obesitat augmenten en les persones de la classe menys afavorida i les persones amb estudis primaris o sense estudis, tant en homes com en dones, però sobretot en dones. No s'observen diferències per regió sanitària. El sobrepès es manté estable des del 2006 fins al 2019 i apunta a un decreixement en el 2020. Des del 2010 fins al 2014, la tendència de l'obesitat és creixent i des d'aquest any es manté estable fins al 2018; a partir del 2019, torna a mostrar una tendència a augmentar, més sostingudament en les dones. No s'han trobat diferències estadísticament significatives entre el 2019 i el 2020 en cap dels tres indicadors.
- Gairebé una quarta part de la **població de 15 anys i més té malestar emocional**, aproximadament un de cada cinc homes (17,3%) i una de cada tres dones (32,0%). Aquest percentatge augmenta amb l'edat (sobretot a partir dels 75 anys, que és del 42,2%) i és més elevat en les persones que pertanyen a la classe social menys afavorida (27,3% la classe III i 17,3% la classe I) i en les persones amb un nivell d'estudis més baix (38,0% les que tenen estudis primaris o no en tenen i 16,7% les persones amb estudis universitaris). Tant en general com per a cadascuna d'aquestes variables, les dones tenen el percentatge més alt de malestar emocional (i s'arriba a una diferència de 31 punts de percentatge entre els homes i les dones que tenen estudis primaris o no en tenen). La Regió Sanitària Catalunya Central (18,6%) té el percentatge de persones amb malestar emocional inferior al de Catalunya, mentre que la Regió Sanitària Barcelona Metropolitana Sud (33,5%) el té superior. El percentatge de població amb malestar emocional mostra una tendència a augmentar fins al 2016, moment a partir del qual es manté estable fins al 2019. En el 2020 augmenta el percentatge en les dones i disminueix en els homes (diferències estadísticament significatives entre el 2019 i el 2020 en els homes).
- El 10,6% de la **població de 15 anys i més pateix depressió major o depressió major severa** (7,4% dels homes i 13,7% de les dones). Aquest percentatge augmenta amb l'edat (sobretot a partir dels 75 anys, que és del 18,8%) i és més elevat en les persones que pertanyen a la classe social menys afavorida (14,0% la classe III i 4,2% la classe I) i en les persones amb un nivell d'estudis més baix (15,2% les que tenen estudis primaris o no en tenen i 5,2% les persones amb estudis universitaris). Les regions sanitàries Girona (6,3%), Catalunya Central (6,5%) i Barcelona Ciutat (6,7%) tenen el percentatge de persones amb depressió major o depressió major severa inferior al de Catalunya, mentre que la Regió Sanitària Barcelona

Metropolitana Sud (14,7%) el té superior. Des del 2017 fins al 2019, el percentatge de persones amb depressió major o depressió major severa s'ha mantingut estable. En el 2020 s'observa un augment del percentatge, especialment en les dones. S'han trobat diferències estadísticament significatives entre 2019 i 2020 en el total i en les dones.

- Gairebé tres quartes parts (73,1%) de la **població de 18 anys i més** té una **bona qualitat de vida relacionada amb la salut** (sense diferències entre homes i dones). Aquest percentatge disminueix amb l'edat (79,1% de 15 a 44 anys fins al 64,4% de les persones de 75 anys i més), en les persones de classes socials menys afavorides (70,4% la classe III i 85,2% la classe I) i en les que tenen nivells d'estudis més baixos (59,4% sense estudis o amb estudis primaris i 78,8% amb universitaris). No s'observen diferències per regió sanitària. La tendència d'aquest indicador es mostra estable des de l'any 2012 fins a l'actualitat.
- Una de cada quatre **persones de 15 anys i més té dolor o malestar**, un de cada cinc homes (20,0%) i una de cada tres dones (29,5%). Aquest percentatge augmenta amb l'edat (sobretot a partir dels 65 anys, 37,2% de les persones de 65 a 74 anys i 52,1% de les persones de 75 anys i més), en les persones de classes socials menys afavorides (28,6% la classe III i 15,6% la classe I) i en les que tenen nivells d'estudis més baixos (43,9% sense estudis o amb estudis primaris i 19,5% amb universitaris). Tant en general com per a cadascuna d'aquestes variables, les dones tenen percentatges més alts que els homes (i s'arriba a una diferència de 29 punts de percentatge entre els homes i les dones que tenen estudis primaris o no en tenen). La Regió Sanitària Barcelona Ciutat (20,9%) té el percentatge de persones amb dolor inferior al de Catalunya. La tendència d'aquest indicador és a disminuir, sobretot a partir de l'any 2015 fins a l'actualitat però sense diferències estadísticament significatives.
- El 37,8% de la **població de 15 anys i més** pateix una **malaltia o un problema de salut crònic o de llarga durada** (34,7% els homes i 40,8% les dones). La prevalença augmenta a mesura que els grups són de més edat (sobretot a partir dels 65 anys, en què el percentatge supera el 65,0%) i en les persones que tenen un nivell d'estudis més baix (55,5% de les que tenen estudis primaris o no en tenen). Tant en general com per a cadascuna d'aquestes variables, les dones tenen el percentatge més elevat que els homes (i s'arriba a una diferència de 14 punts de percentatge entre els homes i les dones que tenen estudis primaris o no en tenen). No s'observen diferències per regió sanitària. La proporció de població que pateix una malaltia o un problema de salut crònic augmenta des del 2010 fins al 2013, el 2014 i el 2015 disminueix lleugerament i a partir d'aquest any fins a l'actualitat es manté estable. Els **principals problemes de salut**, ordenats de més a menys freqüència, són els relacionats amb les malalties de l'aparell circulatori (pressió alta i colesterol elevat) i amb les malalties de l'aparell locomotor (malalties reumàtiques, mal d'esquena crònic lumbar o dorsal, mal d'esquena

crònic cervical), a més de les migranyes o mals de cap freqüents, ansietat, al·lèrgies cròniques i depressió. La morbiditat en els homes està relacionada, en primer lloc, amb les malalties de l'aparell circulatori (pressió alta i colesterol elevat), seguides de les malalties de l'aparell locomotor (mal d'esquena lumbar o dorsal, mal d'esquena crònic cervical i malalties reumàtiques) i, en tercer lloc, les al·lèrgies cròniques, l'ansietat i la migranya o mals de cap freqüents. En les dones, és a la inversa, en primer lloc se situen les malalties de l'aparell locomotor (mal d'esquena lumbar o dorsal, malalties reumàtiques i mal d'esquena crònic cervical), seguides de les malalties de l'aparell circulatori (especialment, pressió alta) i, en tercer lloc, l'ansietat, les al·lèrgies cròniques i la depressió. A més, les dones pateixen en més percentatge de totes aquestes malalties, excepte de pressió alta.

- La prevalença de **persones de 15 anys i més** que estan **limitades per dur a terme activitats de la vida diària a causa d'un problema de salut** és del 16,8%, sense diferències entre homes i dones. El percentatge més elevat es troba en les persones de 75 anys i més (41,2%), les que pertanyen a classes socials menys afavorides (18,4% la classe III i 12,0% la classe I) i les que tenen un nivell d'estudis més baix (29,0% les que tenen estudis primaris o no en tenen i 9,3% les que tenen estudis universitaris). La Regió Sanitària Lleida (11,6%) té el percentatge de persones que estan limitades per dur a terme activitats quotidianes inferior al de Catalunya. Del 2010 al 2014 la tendència del percentatge de persones amb limitació decreix i, a partir d'aquest punt i fins al 2016, es manté estable. L'any 2017 s'observa un repunt del percentatge i des de llavors fins al 2019 torna a mantenir l'estabilitat. En el 2020 mostra una tendència a créixer, tot i que no s'han trobat diferències estadísticament significatives entre 2019 i 2020.
- El 17,4% de la **població de 15 anys i més** té alguna **discapacitat o limitació greu** (14,5% els homes i 20,2% les dones) i el 8,5% té **manca d'autonomia personal**, és a dir, necessita l'ajuda d'altres persones per dur a terme activitats de la vida diària a causa d'un problema de salut (5,9% els homes i 10,9% les dones). Totes dues prevalències augmenten a mesura que les persones pertanyen a grups de més edat i són més elevades en les persones dels grups socioeconòmics menys afavorits i amb un nivell d'estudis més baix. Independentment de l'edat, la classe social o el nivell d'estudis, les dones tenen una prevalença més alta que els homes. Per ambdós indicadors, la Regió Sanitària Lleida té la prevalença inferior a la de Catalunya. La tendència del percentatge de discapacitat és a decreixir des del 2010 fins al 2019. En el 2020 hi ha un creixement en ambdós sexes. S'han trobat diferències estadísticament significatives en el total entre 2019 i 2020. La tendència del percentatge de manca d'autonomia personal és decreixent des del 2015 fins al 2018, i a partir d'aquí es manté estable. No s'han trobat diferències entre el 2019 i el 2020 en aquest indicador.
- El 9,4% de la **població de 15 anys i més** té **suport social deficient o baix** (sense diferències segons el sexe ni l'edat), sobretot les persones de classe

social menys afavorida (12,3%) i aquelles amb estudis secundaris (11,8%). Les regions sanitàries Barcelona Metropolitana Sud (20,0%), Camp de Tarragona (18,0%), Barcelona Metropolitana Nord (16,4%), Alt Pirineu i Aran (16,3%) i Lleida (16,1%) tenen la prevalença de persones amb suport social deficient o baix superior a la de Catalunya. En el 2019, el percentatge de persones amb suport social baix es va incrementar considerablement respecte dels dos anys anteriors. En el 2020 ha disminuït i s'ha situat en valors propers als del 2018. S'han trobat diferències estadísticament significatives entre el 2019 i el 2020 tant en homes com en dones i en el total.

- El 26,2% de la **població de 45 anys i més té dificultats per recordar o concentrar-se** (22,1% dels homes i 29,8% de les dones). Aquest percentatge és més alt en el grup d'edat de 75 anys i més (58,8%), en la classe social menys afavorida (32,3%) i en les persones amb nivell d'estudis primaris o sense estudis (50,6%). La Regió Sanitària Barcelona Ciutat (17,3%) té el percentatge de persones de 45 anys i més amb dificultats per recordar inferior al de Catalunya. En el 2020, hi ha un augment del percentatge de persones més grans de 45 anys que tenen problemes per recordar o concentrar-se respecte del 2019.
- El 4,4% de la **població de 15 anys i més té privació material greu**, sense diferències entre homes i dones. Aquest percentatge és més alt en el grup d'edat de 45 a 64 anys (4,9%), en la classe social menys afavorida (6,7%) i en les persones amb nivell d'estudis primaris o sense estudis (7,0%). Les regions sanitàries Barcelona Metropolitana Sud (2,1%), Terres de l'Ebre (1,7%) i Alt Pirineu i Aran (1,6%) tenen el percentatge de persones amb privació material greu inferior al de Catalunya. El percentatge de persones amb privació material greu es manté estable des del 2015 fins al 2017. Des de llavors i fins al 2019 la tendència és a decreixer. En el 2020 la tendència mostra un creixement, tot i que no s'han trobat diferències estadísticament significatives entre 2019 i 2020.

3 Comportaments relacionats amb la salut

- La prevalença del **consum de tabac (diari i ocasional) en la població de 15 anys i més** és del 24,6% (27,8% els homes i 21,3% les dones) i el 7,7% de les persones està **exposada al fum ambiental del tabac a la llar** (5,6% dels homes no fumadors i 9,6% de les dones no fumadores). El consum de tabac és superior en les persones de menys de 64 anys i aquelles amb estudis secundaris. Tant en general com per edat i nivell d'estudis, els homes tenen una prevalença més alta que les dones. No s'han trobat diferències per regió sanitària en el consum de tabac ni en l'exposició al fum ambiental del tabac a la llar. El percentatge del consum de tabac mostra una tendència a disminuir en el període 1994-2017 i a partir d'aquí s'estabilitza. Pel que fa al percentatge de població exposada al fum ambiental del tabac a la llar, continua mostrant una tendència a disminuir des del 2006. Cal destacar, però, que aquesta

tendència a disminuir només es produeix en els homes mentre que en les dones es manté estable des del 2018. Tot i això, no s'han trobat diferències estadísticament significatives entre el 2019 i el 2020 en cap dels dos indicadors.

- La prevalença del **consum de risc d'alcohol** en la **població de 15 anys i més** és del 5,7% (7,8% els homes i 3,7% les dones) i és superior en les persones de 15 a 44 anys (7,1%). La Regió Sanitària Girona té el percentatge (2,6%) inferior al de Catalunya. L'evolució de la prevalença del consum de risc d'alcohol des del 1994 mostra una tendència irregular, sobretot en els homes. Tot i això, en el 2020 la tendència és a augmentar, especialment en les dones. S'han trobat diferències estadísticament significatives entre 2019 i 2020 en les dones i en el total.
- El 78,3% de la **població de 15 anys i més dorm entre 6 i 8 hores diàries**, sense diferències segons el sexe. Aquesta proporció disminueix a mesura que les persones tenen més edat (especialment, a partir dels 75 anys: 55,9%) i és superior en les persones de la classe social més afavorida (86,1%) i en les persones amb estudis universitaris (87,2%). No s'han trobat diferències segons la regió sanitària. L'evolució d'aquest indicador es manté estable des del 2002 i no s'han trobat diferències estadísticament significatives entre el 2019 i el 2020.
- Vuit de cada deu **persones d'entre 15 i 69 anys** té un nivell d'**activitat física saludable**, sense diferències segons el sexe ni la classe social. Les regions sanitàries Girona (76,5%), Catalunya Central (75,9%) i Terres de l'Ebre (72,7%) tenen una proporció de persones que fan activitat física saludable per sota de la de Catalunya. La prevalença d'activitat física saludable augmenta des del 2010 fins al 2016 i, en els anys següents, s'estabilitza. No s'han trobat diferències estadísticament significatives entre el 2019 i el 2020.
- El 57,5% de la **població de 15 anys i més** fa un seguiment adequat de les recomanacions de la **dieta mediterrània** (53,8% els homes i 60,9% les dones). El seguiment de la dieta mediterrània augmenta a mesura que augmenta l'edat (sobretot a partir dels 65 anys) i és superior en les persones de la classe social més afavorida (69,2%) i en les que tenen estudis universitaris (68,8%). Per a totes aquestes variables, les dones tenen una prevalença més alta que els homes (i s'arriba a una diferència de 19 punts de percentatge entre els homes i les dones de les classes més afavorides). La Regió Sanitària Barcelona Ciutat (65,0%) té el percentatge de persones que segueixen una dieta mediterrània superior al de Catalunya, mentre que les regions sanitàries Barcelona Metropolitana Sud (47,8%) i Camp de Tarragona (48,4%) el tenen inferior. Des del 2015 fins al 2017 el seguiment de la dieta mediterrània mostra una tendència decreixent, el 2018 es manté estable i en el 2019 torna a créixer. En el 2020 no s'han trobat diferències estadísticament significatives respecte del 2019.

- Nou de cada deu **dones de 50 a 69 anys** es fa **periòdicament una mamografia** i gairebé set de cada deu **dones de 25 a 64 anys**, una **citologia vaginal periòdica**. El percentatge de dones que es fa una mamografia o una citologia periòdicament en els grups prioritzats és més baix en les dones de la classe social menys afavorida (83,5% es fan una mamografia i 64,0% una citologia) i en aquelles que tenen estudis primaris o sense estudis (77,9% es fan una mamografia i 66,1% es fan una citologia). No s'han trobat diferències segons la regió sanitària en el percentatge de fer-se una mamografia periòdica. En canvi, la Regió Sanitària Barcelona Metropolitana Sud (55,8%) té el percentatge de dones que es fa una citologia periòdica per sota del de Catalunya, mentre que la Regió Sanitària Barcelona Ciutat (81,9%) té aquest percentatge superior al de Catalunya. La pràctica periòdica de la mamografia i de la citologia vaginal en els grups prioritzats mostren una tendència creixent entre el 1994 i el 2010, i s'estabilitzen a partir d'aquest any, tot i que en els darrers anys la citologia periòdica mostra una tendència decreixent. No s'han trobat diferències estadísticament significatives entre el 2019 i el 2020 en cap de les dues pràctiques preventives.
- Gairebé el 60,0% de la **població de 50 a 69 anys** s'ha fet alguna vegada una **prova de sang oculta en femta amb finalitats preventives**, sense diferències segons el sexe ni la classe social ni el nivell d'estudis. El percentatge de persones de 50 a 69 anys que s'ha fet alguna vegada una prova de sang oculta en femta a la Regió Sanitària Barcelona Metropolitana Sud (48,3%) és inferior al de Catalunya. Del 2012 al 2014 el percentatge es manté estable i a partir d'aquest any s'observa un creixement degut, segurament, a l'expansió del Programa de detecció precoç del càncer de còlon i recte durant el darrer trimestre del 2015. En el 2020 es produeix una aturada en el creixement, tot i que no s'han trobat diferències estadísticament significatives entre el 2019 i el 2020.
- El 47,2% de la **població de 15 anys i més** es **pren la pressió arterial de manera periòdica** (44,6% els homes i 49,6% les dones) i el 53,1% **es revisa periòdicament el nivell de colesterol a la sang** (50,1% els homes i 55,9% les dones). Aquestes dues pràctiques preventives augmenten a mesura que els grups són de més edat i són més freqüents en les persones de classe social menys afavorida i amb un nivell d'estudis baix. El percentatge de població que es pren la pressió arterial periòdicament de les regions sanitàries Lleida (57,3%), Camp de Tarragona (57,0%), Girona (55,1%) i Barcelona Metropolitana Sud (54,8%) és superior al de Catalunya. Pel que fa al percentatge de població que es revisa periòdicament el nivell de colesterol a la sang, la Regió Sanitària Barcelona Ciutat (57,9%) el té superior al de Catalunya. La mesura regular de la pressió arterial mostra una tendència estable des del 2010 fins al 2018, en el 2019 augmenta respecte l'any anterior i en el 2020 disminueix dràsticament (diferències estadísticament significatives entre 2019 i 2020 tant en homes, com en dones com en el total). En canvi, pel que fa a la mesura regular del nivell de colesterol, del 1994 al 2010, aquesta

pràctica apunta a una tendència creixent. Del 2010 al 2016 l'indicador es manté estable, i del 2016 al 2018 hi ha una tendència sostinguda decreixent. A partir del 2018 i fins l'actualitat, es manté de nou estable. No s'han trobat diferències estadísticament significatives entre el 2019 i el 2020.

4 Utilització i satisfacció amb els serveis sanitaris

- El 32,3% de la **població general** disposa de **doble cobertura sanitària**, pública i privada (34,5% els homes i 30,2% les dones). El percentatge disminueix a mesura que els grups són de més edat (15,8% els més grans de 74 anys) i és inferior en la classe social menys afavorides (54,7% la classe I i 18,3% la classe III) i en les persones que tenen un nivell d'estudis més baix (55,8% amb estudis universitaris i 14,8% amb estudis primaris o sense estudis). Les regions sanitàries Camp de Tarragona (21,3%), Catalunya Central (21,5%), Alt Pirineu i Aran (22,7%), Terres de l'Ebre (25,0%) i Barcelona Metropolitana Sud (26,2%) tenen percentatges inferiors al de Catalunya, mentre que la Regió Sanitària Barcelona Ciutat (39,8%) el té superior. La doble cobertura presenta una tendència creixent entre el 1994 i el 2010, un període d'estabilització entre el 2011 i el 2016, i un increment lleuger des del 2017 fins al 2019. Aquest increment s'intensifica en el 2020, especialment en els homes, on s'han trobat diferències estadísticament significatives respecte del 2019.
- El 52,9% de les **persones de 15 anys i més** han pres algun **medicament amb prescripció mèdica en els darrers quinze dies** (46,7% els homes i 58,9% les dones). El percentatge augmenta a mesura que augmenta l'edat (95,3% les persones de 75 anys i més) i és més elevat en les persones que pertanyen a classes socials menys afavorides (49,1% la classe I i 55,5% la classe III) i les que tenen un nivell d'estudis baix (44,5% amb estudis universitaris i 68,4% amb estudis primaris o sense estudis). Tant en general com per classe social i nivell d'estudis, les dones tenen una prevalença més alta que els homes (i s'arriba a una diferència de 10 punts de percentatge entre homes i dones de classe social III i de 14 punts de percentatge entre homes i dones sense estudis o amb estudis primaris). No s'han trobat diferències segons la regió sanitària. Aquest indicador mostra una tendència estable des del 2018 fins a l'actualitat. No s'han trobat diferències estadísticament significatives entre el 2019 i el 2020.
- El 94,0% de la **població general ha visitat un professional de la salut el darrer any** (92,0% els homes i 96,0% les dones). Les persones que han visitat amb més freqüència un professional de la salut són les més joves (96,0% les de 0 a 14 anys) i les més grans (97,9% de 75 anys i més), així com les de classe social més afavorida (96,2% les de classe I i 92,7% les de classe III) i les que tenen estudis universitaris (95,1% amb estudis universitaris i 93,9% amb estudis primaris o sense estudis). La Regió Sanitària Barcelona Metropolitana Nord (97,9%) té el percentatge superior al de Catalunya. El

percentatge es manté estable des del 1994 fins al 2020. No s'han trobat diferències estadísticament significatives entre el 2019 i el 2020.

- El darrer any, el 8,7% de la **població general ha estat ingressada en un hospital com a mínim una nit**, sense diferències segons el sexe. El percentatge augmenta a mesura que els grups són de més edat (14,6% de les persones més grans de 74 anys), entre les persones que pertanyen a classes socials menys afavorides (9,9% de classe III) i en les que tenen un nivell d'estudis més baix (17,8%). No s'han trobat diferències segons la regió sanitària. La tendència temporal d'aquest indicador és irregular. No s'han trobat diferències estadísticament significatives entre el 2019 i el 2020.
- El 38,0% de la **població general ha visitat un servei d'urgències el darrer any** (34,4% els homes i 41,5% les dones). Aquest percentatge és més elevat en la població de 0 a 14 anys (44,8%) i en els grups socioeconòmics menys afavorits (40,1%). La Regió Sanitària Catalunya Central (30,9%) té el percentatge de població que ha visitat un servei d'urgències el darrer any inferior al de Catalunya, mentre que la Regió Sanitària Barcelona Metropolitana Sud (44,0%) el té superior. Des del 2014 fins al 2017 s'observa un lleuger augment sostingut any rere any d'aquest percentatge. A partir d'aquest any i fins al 2019 aquest augment és més pronunciat. En el 2020 decreix i se situa en valors similars als del 2018. S'han trobat diferències estadísticament significatives entre el 2019 i el 2020 en el total i per als homes.
- Gairebé set de cada deu persones de la **població general (68,7%) ha utilitzat més freqüentment els serveis sanitaris públics durant el darrer any** que els serveis privats (usats pel 25,8%); el 5,5% no n'ha utilitzat cap. La població que ha utilitzat més freqüentment els serveis sanitaris públics ha visitat les següents **especialitats** en un percentatge superior al de la població que ha utilitzat més freqüentment els serveis sanitaris privats: medicina general o pediatria (86,5% públics i 55,7% privats), infermeria (42,5% públics, 24,6% privats), psicologia i/o psicoteràpia (7,0% públics i 3,2% privats) i teràpia ocupacional (1,7% públics i 0,1 privats). Les persones usuàries que han freqüentat principalment els serveis privats han usat més freqüentment les **especialitats** següents: odontologia, higiene dental i/o protètica dental (64,4% privats i 35,7% públics), atenció especialitzada (58,9% privats i 50,1% públics), farmàcia (38,8% privats i 35,1% públics), òptica i/o optometria (31,9% privats i 24,7% públics), fisioteràpia (30,8% privats i 13,3% públics), podologia (7,0% privats i 3,2% públics), d'altres especialistes com osteopatia, homeopatia, acupuntura, etc. (8,5% privats i 3,3% públics) i nutrició i/o dietètica (6,2% privats i 3,2% públics).
- El 87,9% de **persones que han usat més freqüentment els serveis sanitaris públics estan satisfetes** (89,7% els homes i 86,3% les dones). La satisfacció és més freqüent en les persones del grup d'edat més jove (93,8% en el grup de 0 a 14 anys). No s'han trobat diferències segons la classe social i

el nivell d'estudis. La Regió Sanitària Barcelona Metropolitana Nord (82,0%) té el percentatge de persones satisfetes amb els serveis públics inferior al de Catalunya. Des del 2010 fins al 2012 aquest indicador mostra una tendència a augmentar sostingudament, moment en què s'estabilitza fins al 2018. En el 2019 decreix, especialment en les dones, i en el 2020 es manté estable.

5 Població de 0 a 14 anys (2019-2020)

- El 97,6% de la **població de 0 a 14 anys** té una **autopercepció de la salut positiva** (96,2% dels nens i 99,0% de les nenes). No s'han trobat diferències segons la classe social, ni el nivell d'estudis dels progenitors, ni la regió sanitària. Aquest percentatge es manté estable des de 1994 fins a l'actualitat. No s'han trobat diferències estadísticament significatives entre el període 2018-2019 i el període 2019-2020.
- El 86,0% de la **població de 0 a 14 anys** té una **percepció positiva de la seva salut bucodental**, sense diferències entre nens i nenes. Aquest percentatge és més baix en la classe social menys afavorida (84,2%) i en els nens i nenes amb progenitors amb estudis primaris o sense estudis (75,3%). La Regió Sanitària Barcelona Metropolitana Nord (91,1%) té el percentatge de persones amb percepció positiva de la seva salut bucodental superior al de Catalunya. Només es disposa d'un punt d'evolució d'aquest indicador perquè l'instrument de mesura s'inclou a l'ESCA per primera vegada l'any 2019.
- Respecte a la **població de 6 a 12 anys**, el 35,9% té **excés de pes** (el 24,2% té **sobrepès** i l'11,7% té **obesitat**). Els nens tenen un percentatge més elevat que les nenes en tots tres indicadors (sobrepès: 30,5% els nens i 17,8% les nenes; obesitat: 14,1% els nens i 9,3% les nenes). La prevalença de sobrepès és més elevada en les classes menys afavorides (27,4% la classe III i 21,7% la classe I). No s'observen diferències segons el nivell d'estudis dels progenitors ni segons la regió sanitària. Des de 2006 fins al període 2013-2014 la tendència de la prevalença del sobrepès és decreixent; a partir d'aquest moment i fins al període 2016-2017 mostra una tendència creixent i després s'estabilitza fins al període 2017-2018. En el període 2018-2019, s'observa en els nens una tendència a augmentar i en les nenes, a disminuir. Aquest patró s'accentua en el darrer període estudiat, 2019-2020. La prevalença d'obesitat mostra una tendència decreixent des del període 2013-2014 fins al període 2018-2019, sobretot en les nenes; però en el darrer període estudiat, la tendència és a augmentar i també, especialment, en les nenes. Tot i això, no s'han trobat diferències estadísticament significatives entre 2018-2019 i 2019-2020 per cap dels tres indicadors.
- Tres de cada quatre nens i nenes entre **8 i 14 anys** (76,7%) té una **bona qualitat de vida relacionada amb la salut**, sense diferències segons el sexe. Aquest percentatge és més alt en la població de classe social més afavorida (83,3% de les persones de classe I i 73,5% de les de classe III) i en els nens i

nenes amb progenitors amb estudis universitaris (82,0%). Les regions sanitàries Barcelona Ciutat (92,7%) i Girona (92,2%) tenen el percentatge de nens i nenes amb bona qualitat de vida relacionada amb la salut superior al de Catalunya, mentre que la Regió Sanitària Barcelona Metropolitana Sud (57,3%) el té inferior. Aquest indicador es manté estable des del període 2010-2011 fins al període 2019-2020, tot i que tendeix a decreixer, sobretot en els nens. No s'han trobat diferències estadísticament significatives entre el període 2018-2019 i el període 2019-2020.

- El 10,6% de la **població de 4 a 14 anys té probabilitat de patir un problema de salut mental**, sense diferències segons el sexe. Els infants de classe social menys afavorida (13,5%) i aquells que tenen progenitors amb estudis secundaris (12,4%) tenen una prevalença més alta de patir un problema de salut mental que els infants de classe social més afavorida (6,0%) i aquells amb progenitors amb estudis universitaris (7,6%). La Regió Sanitària Barcelona Metropolitana Sud (19,3%) té el percentatge superior al de Catalunya, mentre que les regions sanitàries Barcelona Ciutat (2,9%) i Girona (5,4%) el tenen inferior. La probabilitat de patir un problema de salut mental en aquesta població mostra una tendència creixent des del període 2014-2015, que es fa més evident en el 2018-2019 i s'accentua en el 2019-2020, on s'observen diferències estadísticament significatives respecte al període anterior.
- En la **població de 0 a 14 anys**, el 12,6% pateix una **malaltia o un problema de salut crònic o de llarga durada**, sense diferències segons el sexe, la classe social ni el nivell d'estudis dels progenitors. La Regió Sanitària Barcelona Metropolitana Sud (7,9%) té el percentatge inferior al de Catalunya. Els problemes de salut més freqüents de la població de menys de 15 anys són bronquitis de repetició (12,6%), problemes crònics de la pell (11,6%), al·lèrgies cròniques (9,1%), otitis de repetició (8,9%), enuresi (4,9%) i trastorn de la conducta (4,6%). Aquests problemes són els més freqüents tant en nens com en nenes. De totes maneres, els nens pateixen amb més freqüència que les nenes de bronquitis de repetició (14,5% i 10,7%, respectivament), al·lèrgies cròniques (10,8% i 7,2%, respectivament), enuresi (6,8% i 3,1%, respectivament) i trastorn de la conducta (6,2% i 2,9%, respectivament), mentre que les nenes pateixen amb més freqüència d'infeccions urinàries de repetició (1,0% els nens i 2,3% les nenes). Des del període 2010-2011 i fins al període 2013-2014 l'indicador tendeix a créixer; a partir de llavors i fins al període 2015-2016 decreix i s'accentuen les diferències entre nens i nenes; mentre que en les nenes el percentatge continua decreixent, en els nens augmenta. En el període 2017-2018 l'efecte és el contrari: disminueix en els nens i s'incrementa en les nenes. Des de llavors i fins al darrer període estudiat (2019-2020) la tendència és a l'estabilitat. No s'han trobat diferències estadísticament significatives entre el període 2018-2019 i el període 2019-2020.

- La prevalença de **persones de 0 a 14 anys** que estan **limitades per dur a terme activitats de la vida diària a causa d'un problema de salut** és del 2,9%, sense diferències segons el sexe, la classe social ni el nivell d'estudis dels progenitors. La Regió Sanitària Alt Pirineu i Aran (0,5%) té el percentatge inferior al de Catalunya. Des del període 2010-2011 fins al període 2013-2014 l'indicador mostra una tendència creixent; a partir de llavors i fins al període 2015-2016 decreix per tornar a mostrar una tendència creixent fins al 2017-2018. En el període 2018-2019 torna a decreixer i en el període 2019-2020 mostra una tendència creixent en els nens i una tendència decreixent en les nenes, tot i que no s'han trobat diferències estadísticament significatives entre el període 2018-2019 i el període 2019-2020.
- El percentatge de **població de 0 a 14 anys** que té **discapacitat o limitació greu** és del 2,6%. No s'han trobat diferències segons el sexe, la classe social ni el nivell d'estudis dels progenitors. La Regió Sanitària Camp de Tarragona (0,5%) té el percentatge inferior al de Catalunya. L'evolució d'aquest indicador mostra molta variabilitat al llarg dels anys analitzats. Tot i això, des del període 2014-2015 apunta a l'estabilització. No s'han trobat diferències estadísticament significatives entre el període 2018-2019 i el període 2019-2020.
- El 10,9% dels **infants de 0 a 14 anys conviu amb alguna persona que fuma dins la llar**. Aquesta exposició és més freqüent quan els progenitors tenen un nivell d'estudis baix (6,7% amb estudis universitaris i 14,9% sense estudis o amb estudis primaris i 13,3% amb estudis secundaris). La Regió Sanitària Barcelona Ciutat (6,2%) té el percentatge inferior al de Catalunya. Des del període 2010-2011 la tendència de l'exposició al fum ambiental del tabac a la llar decreix any rere any fins al període actual que s'estabilitza. No s'han trobat diferències estadísticament significatives entre el període 2018-2019 i el període 2019-2020.
- El 27,2% de la **població de 3 a 14 anys** té un **estil d'oci actiu**, és a dir, com a mínim fa una hora al dia d'esport o de joc al parc o al carrer. No s'observen diferències segons el sexe, la classe social ni el nivell d'estudis dels progenitors. La Regió Sanitària Alt Pirineu i Aran (47,6%) té el percentatge superior al de Catalunya, mentre que la Regió Sanitària Barcelona Metropolitana Sud (19,6%) el té inferior. La tendència ascendent observada des del 2010 es trenca durant el període 2015-2016, moment en el qual s'observa un decreixement. Des de llavors i fins al període 2017-2018 es manté estable, moment en què mostra una altra vegada una tendència decreixent fins al darrer període estudiat. No s'han trobat diferències estadísticament significatives entre el període 2018-2019 i el període 2019-2020.
- **L'ús d'elements de seguretat en el transport** (cadireta de cotxe, elevador, cinturó de seguretat) és del 97,8% en la **població de 0 a 14 anys**, sense

diferències segons sexe, classe social, nivell d'estudis dels progenitors ni regió sanitària. Des del període 2015-2016 s'observa un augment lleuger d'aquest percentatge. No s'han trobat diferències estadísticament significatives entre el període 2018-2019 i el període 2019-2020.

- El **mitjà de transport habitual per anar al centre educatiu de la població de 3 a 14 anys** és anar-hi a peu (63,7%), seguit del vehicle privat (26,3%), el transport públic (8,5%) i la bicicleta (1,3%). Cal destacar que el 0,2% de les persones d'aquesta edat no van a cap centre educatiu. El desplaçament a peu és més freqüent en els nens i nenes de la classe social menys afavorida (71,3%) i en els infants que tenen progenitors sense estudis o amb estudis primaris (88,1%). La utilització del cotxe o de la moto és més habitual en els nens i nenes de la classe més afavorida (35,8%) i en els que tenen progenitors amb estudis universitaris (32,6%).
- Una tercera part de la **població de 3 a 14 anys** fa un **consum freqüent de productes hipercalòrics** (30,2%), més els nens (32,7%) que les nenes (27,4%). El percentatge és més elevat en la població que pertany a classes socials menys afavorides (20,1% la classe I i 35,3% la classe III) i la que té progenitors amb un nivell d'estudis baix (22,0% del que tenen estudis universitaris i 40,0% dels que tenen estudis primaris o sense estudis). Les regions sanitàries Girona (19,2%) i Barcelona Ciutat (21,7%) mostren el percentatge inferior al de Catalunya, mentre que la Regió Sanitària Barcelona Metropolitana Sud (38,9%) té el percentatge superior al de Catalunya. Des del 2006 fins al període 2011-2012 aquest indicador té una tendència decreixent; a partir d'aquell moment i fins al període 2013-2014 es manté estable i en els següents dos períodes torna a augmentar. A partir del 2016-2017 la tendència torna a ser a l'estabilitat. No s'han trobat diferències estadísticament significatives entre el període 2018-2019 i el període 2019-2020.
- El 57,2% de la **població de 5 a 14 anys es raspalla les dents com a mínim dos cops al dia** (51,6% els nens i 63,1% les nenes). Aquest percentatge és més baix quan els progenitors pertanyen a la classe social menys afavorida (51,2%) i quan tenen un nivell d'estudis baix (54,3%). La Regió Sanitària Barcelona Ciutat (72,7%) té el percentatge superior de nens i nenes que es raspalla les dents com a mínim dos cops al dia que el de Catalunya. Des del 2006 fins al període 2013-2014 l'indicador mostra una tendència a créixer; a partir d'aquell moment i fins al període 2016-2017 es manté estable i en el període 2017-2018 s'observa un creixement (tot i que també s'observa un increment entre les diferències segons el sexe). Des de llavors es mantenen aquestes diferències segons el sexe, tot i que no s'han trobat diferències estadísticament significatives entre el període 2018-2019 i el període 2019-2020.